

Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEJ ADVOKÁTKY
ELEANOR SHARPSTON
prednesené 23. apríla 2015¹

Vec C-95/14

**Unione nazionale industria conciaria (UNIC),
Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle, Materie Concianti, Accessori
e Componenti (UNI.CO.PEL)
proti
FS Retail,
Luna srl,
Gatsby srl**

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Tribunale di Milano (Taliansko)]

„Povinnosť označovať pôvod tovaru — Vnútroštátne právne predpisy, na základe ktorých musí byť na označení výrobkov vyrobených v cudzine uvedená krajina pôvodu, pokiaľ obsahuje talianske slová ‚cuoio‘, ‚pelle‘ alebo ‚pelliccia‘ — Nesplnenie povinnosti dodržať obdobie zastavenia konania vo vzťahu k vnútroštátnemu opatreniu oznámenému podľa smernice 98/34/ES — Neuplatniteľnosť technického predpisu v spore medzi jednotlivcami — Voľný pohyb tovarov — Článok 34 ZFEÚ — Opatrenia s rovnakým účinkom — Výklad smernice 94/11/ES“

1. Talianske orgány zaviedli povinnosť pripojiť označenie uvádzajúce krajinu pôvodu na useň získanú spracovaním (akým je činenie²) v cudzine, pričom následne sa na koženom tovare vyrobenom z takej usne, najmä na obuvi, používajú talianske výrazy „cuoio“ (useň), „pelle“ (jemná useň) alebo „pelliccia“ (kožušina) (či výrazy od nich odvodené alebo synonymá). Dve organizácie podali na Tribunale di Milano (Okresný súd v Miláne) návrh na začatie konania s cieľom zabrániť tomu, aby hospodárske subjekty v Taliansku uvádzali na trh obuv nesplňajúcu tieto požiadavky na označovanie. V tomto prejudiciálnom konaní má Súdny dvor odpovedať na otázku, či je také pravidlo označovania v rozpore s článkami 34 ZFEÚ až 36 ZFEÚ, ktoré sa týkajú voľného pohybu tovarov, a/alebo so smernicou 94/11/ES³ (ďalej len „smernica o označovaní obuvi“) a/alebo s modernizovaným Colným kódexom.⁴ Ďalšou dôležitou otázkou, ktorú však vnútroštátny súd výslovne nepoložil, je to, či môžu ustanovenia smernice 98/34/ES⁵ spôsobiť neuplatniteľnosť vnútroštátneho pravidla označovania.

1 — Jazyk prednesu: angličtina.

2 — Postup spracovania zvieracích koží s cieľom vyrobiť useň, ktorá je trvácnejšia a menej náchylná na poškodenie než nespracovaný materiál.

3 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 23. marca 1994 o aproximácii zákonov, iných predpisov a správnych opatrení členských štátov o označovaní materiálov používaných v hlavných zložkách obuvi určenej na predaj spotrebiteľom (Ú. v. ES L 100, s. 37; Mim. vyd. 13/013, s. 173), zmenená a doplnená i) aktom o podmienkach prístúpenia Českej republiky, Estónskej republiky, Cyperskej republiky, Lotyšskej republiky, Litovskej republiky, Maďarskej republiky, Maltskej republiky, Poľskej republiky, Slovinskej republiky a Slovenskej republiky a o úpravách zmlúv, na ktorých je založená Európska únia (Ú. v. EÚ L 236, 2003, s. 33); ii) smernicou Rady 2006/96/ES z 20. novembra 2006, ktorou sa z dôvodu prístúpenia Bulharska a Rumunska upravujú určité smernice v oblasti voľného pohybu tovaru (Ú. v. EÚ L 363, s. 81), a iii) smernicou Rady 2013/15/EÚ z 13. mája 2013, ktorou sa z dôvodu prístúpenia Chorvátskej republiky upravujú určité smernice v oblasti voľného pohybu tovaru (Ú. v. EÚ L 158, s. 172).

4 — Pozri bod 3 týchto návrhov.

5 — Smernica Európskeho parlamentu a Rady z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 204, s. 37; Mim. vyd. 13/020, s. 337) (ďalej len „smernica 98/34“).

Právo EÚ

Zmluva o fungovaní Európskej únie

2. Článok 34 ZFEÚ zakazuje množstevné obmedzenia dovozu a všetky opatrenia s rovnakým účinkom medzi členskými štátmi. Článok 35 ZFEÚ obsahuje podobné ustanovenie vo vzťahu k vývozu. Článok 36 ZFEÚ stanovuje, že členské štáty môžu zaviesť primerané obmedzenia pohybu tovarov, pokiaľ sú odôvodnené určitými prípustnými dôvodmi.⁶

Colný kódex

3. Článok 36 modernizovaného Colného kódexu⁷ patrí medzi ustanovenia upravujúce pravidlá na určenie nepreferenčného pôvodu tovarov na účely uplatňovania spoločného colného sadzovníka, opatrenia (iné než sadzobné opatrenia) upravené predpismi Spoločenstva, ktorými sa riadia osobitné oblasti obchodu s tovarmi, alebo iné opatrenia Spoločenstva týkajúce sa pôvodu tovarov.⁸ Podľa článku 36 sa za tovar, ktorý má pôvod v jedinej krajine alebo na jedinom území, považuje tovar úplne získaný v takejto krajine alebo na takomto území.⁹ Tovar, na ktorého výrobe sa zúčastňuje viac ako jedna krajina alebo územie, sa považuje za tovar s pôvodom v krajine alebo na území, kde sa vykonala jeho posledná podstatná zmena.¹⁰

4. Tribunale di Milano vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania odkazuje na článok 60 nariadenia (EÚ) č. 952/2013.¹¹ Článok 60 ods. 1 má rovnaké znenie ako článok 36 ods. 1 nariadenia č. 450/2008. Článok 60 ods. 2 stanovuje: „Tovar, na ktorého výrobe sa zúčastňuje viac ako jedna krajina alebo územie, sa považuje za tovar s pôvodom v krajine alebo na území, kde sa vykonalo jeho posledné, podstatné a hospodársky odôvodnené zušľachtenie alebo prepracovanie, a to v podnikoch vybavených na tento účel, ktorého výsledkom je nový výrobok alebo ktoré predstavuje dôležitý stupeň výroby“. V čase skutkových okolností však uvedené ustanovenie ešte nebolo v platnosti.¹² K návrhu na začatie prejudiciálneho konania budem preto pristupovať v tom zmysle, že odkazuje na článok 36 nariadenia č. 450/2008.¹³

6 — Medzi výnimky z článku 34 ZFEÚ uvedené v článku 36 ZFEÚ patria dôvody verejnej morálky, verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti, ochrany zdravia a života ľudí, zvierat alebo ochrany rastlín, ochrany národného kultúrneho bohatstva, ktoré má umeleckú, historickú alebo archeologickú hodnotu, alebo ochrany priemyselného a obchodného vlastníctva.

7 — Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 450/2008 z 23. apríla 2008, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Spoločenstva (modernizovaný Colný kódex) (Ú. v. EÚ L 145, s. 1) (ďalej len „modernizovaný Colný kódex“).

8 — Článok 35.

9 — Článok 36 ods. 1.

10 — Článok 36 ods. 2.

11 — Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z 9. októbra 2013, ktorým sa ustanovuje Colný kódex Únie (Ú. v. EÚ L 269, s. 1).

12 — Uplatňuje sa od 1. júna 2016 (pozri článok 288 ods. 2 nariadenia č. 952/2013).

13 — Organizácie UNIC a UNI.CO.PEL, Európska komisia a švédsko vláda vo svojich písomných pripomienkach predložených Súdnemu dvoru odkazujú na článok 24 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307). Toto nariadenie však bolo zrušené nariadením č. 450/2008 (pozri jeho článok 186). Ako uvádza Švédsko, ustanovenia posledného uvedeného nariadenia nadobudli účinnosť najneskôr k 24. júnu 2013 (pozri článok 188 ods. 2) – t. j. skôr, než sa 27. septembra 2013 začalo konanie pred vnútroštátnym súdom. V čase skutkových okolností bol preto platný článok 36 nariadenia č. 450/2008.

Smernica o označovaní obuvi

5. Táto smernica bola prijatá s cieľom riešiť problémy v oblasti obchodu s obuvou v rámci Spoločenstva. Členské štáty mali rozdielne požiadavky na označovanie, ktoré viedli k nárastu nákladov hospodárskych subjektov a bránili voľnému pohybu.¹⁴ Dospelo sa k názoru, že tieto problémy by sa dali účinnejšie riešiť prijatím opatrení na úrovni EÚ. Normotvorca preto zaviedol harmonizačné opatrenie obsahujúce len tie požiadavky, ktoré sa považovali za nevyhnutné na voľný pohyb obuvi.¹⁵

6. Smernica o označovaní obuvi sa vzťahuje na označovanie materiálov používaných v hlavných zložkách obuvi určenej na predaj spotrebiteľom a vymedzuje „obuv“ ako „výrobky s pripevnenými podošvami, ktoré sú určené na ochranu alebo pokrytie nohy...“ (článok 1 ods. 1).¹⁶ Označenie musí obsahovať informácie týkajúce sa troch častí predmetnej obuvi vymedzených v prílohe I,¹⁷ a to vrchu, podšívky a stielky a podošvy (článok 1 ods. 2). Zloženie obuvi musí byť uvedené buď formou piktogramov, alebo v podobe písomného označenia materiálov uvedeného v prílohe I.¹⁸ Tieto informácie musia tiež spĺňať požiadavky na označovanie upravené v článku 4.

7. Podľa článku 2 ods. 1 musia členské štáty prijať všetky nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie toho, aby všetka obuv uvedená na trh vyhovovala požiadavkám na označovanie stanoveným v smernici o označovaní obuvi bez toho, aby boli dotknuté iné príslušné ustanovenia práva EÚ.

8. Článok 3 stanovuje: „Bez toho, aby boli dotknuté iné právne predpisy spoločenstva, nesmú členské štáty zakazovať alebo brániť uvedeniu obuvi, ktorá spĺňa požiadavky tejto smernice na označovanie, na trh uplatňovaním neharmonizovaných vnútroštátnych predpisov upravujúcich označovanie niektorých druhov obuvi alebo obuvi všeobecne.“

9. Požiadavky na označovanie upravené v článku 4 ods. 1 sú takéto: „...informácie o materiáli, určenom v súlade s prílohou I, ktorý tvorí najmenej 80 % plochy vrchu, podšívky a výstelky obuvi a najmenej 80 % objemu podošvy. Ak žiadny z materiálov nedosahuje najmenej 80 %, mala by byť uvedená informácia o dvoch hlavných materiáloch použitých v zložení obuvi.“ Článok 4 ods. 2 stanovuje, že informácie musia byť na obuvi uvedené „buď [ako] piktogramy, alebo písomné údaje aspoň v tom jazyku alebo jazykoch, ktoré môžu byť v súlade so zmluvou stanovené členským štátom, v ktorom dochádza ku spotrebe, ako je uvedené a znázornené v prílohe I“. Členské štáty musia zabezpečiť, aby boli spotrebiteľia primerane informovaní o význame piktogramov, no také opatrenia nesmú vytvárať prekážky pre obchod. Označenie musí byť pripojené najmenej k jednému kusu obuvi z každého páru; musí byť viditeľné, dobre pripevnené na dotknutú obuv a prístupné; označenie nesmie uvádzať spotrebiteľa do omylu (článok 4 ods. 3 a 4).

10. Článok 5 stanovuje: „Podľa potreby môžu byť k informáciám požadovaným touto smernicou pripojené dodatočné textové informácie. V súlade s článkom 3 však členské štáty nesmú zakazovať alebo brániť uvádzaniu obuvi, ktorá spĺňa požiadavky tejto smernice, na trh.“

14 — Pozri prvé odôvodnenie smernice o označovaní obuvi.

15 — Druhé, tretie, piate a siedme odôvodnenie smernice o označovaní obuvi.

16 — Netaxatívny zoznam výrobkov, na ktoré sa smernica o označovaní obuvi vzťahuje, je uvedený v prílohe II.

17 — Príloha I je pripojená k týmto návrhom. Odsek 1 obsahuje vymedzenia a zodpovedajúce piktogramy alebo písomné údaje týkajúce sa častí obuvi (vrch, podšívka a stielka a podošva). Slovo „useň“ je vymedzené v odseku 2 písm. a) bode i), kde je uvedený aj zodpovedajúci piktogram materiálu (jednoduché štylizované zobrazenie zvieracej kože).

18 — Slovo „cuoio“ je taliansky výraz, ktorý je v smernici uvedený ako písomné označenie usne. Zdá sa však, že používanie tohto (schváleného) výrazu podlieha aj uplatneniu zákona č. 8/2013 (pozri bod 15 týchto návrhov). Pokiaľ ide o označenie obuvi, ktorá je predmetom sporu no veci samej, pozri ďalej body 16 a 63 týchto návrhov.

Smernica 98/34

11. Cieľom smernice 98/34 je prispieť k predchádzaniu vytvárania nových prekážok pre obchod na vnútornom trhu. Zavádza mechanizmus na zabezpečenie prehľadnosti a preventívnych kontrol tým, že od členských štátov požaduje, aby informovali o návrhoch technických predpisov pred ich prijatím a následne aby pred prijatím predmetného predpisu dodržali obdobie zastavenia konania v trvaní aspoň troch mesiacov (pozri bod 14 týchto návrhov), aby tak členské štáty a Komisia mali možnosť vyjadriť prípadné obavy týkajúce sa možných prekážok obchodu.¹⁹

12. Nasledujúce relevantné vymedzenia uvedené v článku 1 sú:

„1. ‚výrobok‘ je každý priemyselne vyrábaný výrobok a každý poľnohospodársky výrobok...;

...

3. ‚technická špecifikácia‘ je špecifikácia obsiahnutá v dokumente upravujúcom charakteristiky, ktoré sa od výrobku vyžadujú, ako je napríklad stupeň kvality... vrátane požiadaviek vzťahujúcich sa na výrobok z hľadiska... balenia, označovania alebo štítkovania...;

...

11. ‚technický predpis‘ sú technické špecifikácie..., dodržiavanie ktorých je... *de facto* alebo *de iure* povinné..., ktoré zakazujú výrobu, dovoz, predaj alebo používanie výrobku...

...“

13. Podľa článku 8 musia členské štáty okamžite informovať Komisiu o návrhu každého technického predpisu, ktorý chcú prijať. Komisii musia oznámiť aj dôvody, pre ktoré je uzákonenie takéhoto technického predpisu potrebné, pokiaľ to nebude zjavné už z návrhu technického predpisu. Komisia následne bezodkladne informuje o návrhu a ďalších dokumentoch, ktoré jej boli odoslané, ostatné členské štáty. Článok 8 ods. 2 stanovuje, že Komisia a členské štáty môžu oznamujúcemu členskému štátu predložiť svoje pripomienky. Zmienovaný členský štát bude brať takéto pripomienky pri ďalšom spracúvaní technického predpisu v maximálnej možnej miere do úvahy. Podľa článku 8 ods. 3 členské štáty Komisii bezodkladne oznámia definitívne znenie technického predpisu.

14. Článok 9 ods. 1 stanovuje, že prijatie návrhu technického predpisu oznámeného v súlade s článkom 8 ods. 1 musí byť odložené o tri mesiace (ďalej len „obdobie zastavenia konania“). Táto lehota sa predlží na šesť mesiacov, pokiaľ Komisia alebo iný členský štát predloží podrobné stanovisko, z ktorého by vyplývalo, že zamýšľané opatrenie by mohlo vytvoriť prekážky pre voľný pohyb tovaru na vnútornom trhu (článok 9 ods. 2). Obdobie zastavenia konania sa predlží na 12 mesiacov, pokiaľ Komisia do 3 mesiacov od oznámenia podľa článku 8 ods. 1 informuje o svojom zámere navrhnuť alebo prijať právny predpis v oblasti, ktorej sa týka návrh technického predpisu (článok 9 ods. 3).²⁰

19 — Odôvodnenia 2 až 6.

20 — Podrobné pravidlá a detaily týkajúce sa obdobia zastavenia konania v prípade služieb (ktoré pre prejednávajúcu vec nie sú relevantné) sa mierne líšia od pravidiel platných pre tovary. Existujú aj výnimky (ktoré pre prejednávajúcu vec opäť nie sú relevantné), ktoré umožňujú, aby naliehavé alebo núdzové opatrenia patriace do pôsobnosti smernice 98/34 nadobudli účinnosť okamžite po ich oznámení.

Vnútroštátne právo

15. Zákon č. 8/2013 zo 14. januára 2013 o nových ustanoveniach týkajúcich sa použitia výrazov „cuoio“, „pelle“ a „pelliccia“ a výrazov od nich odvodených alebo ich synonym bol uverejnený v *Gazzetta Ufficiale* č. 25 z 30. januára 2013 a nadobudol účinnosť 14. februára 2013. Článok 3 ods. 2 zákona č. 8/2013 zavádza povinnosť pripojiť označenie uvádzajúce krajinu pôvodu k výrobkom získaným spracovaním v zahraničí, ktoré používajú na označenie spracovanej usne uvedené talianske výrazy. Tribunale di Milano v návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvádza, že zákon č. 8/2013 bol Komisii oznámený 21. decembra 2012 pod referenčným číslom 2012/667/I.²¹ Následne sa naň vzťahovalo minimálne počiatočné trojmesačné obdobie zastavenia konania podľa článku 9 ods. 1 smernice 98/34.²²

Skutkové okolnosti, konanie a prejudiciálne otázky

16. Spoločnosti FS Retail srl, Luna srl a Gatsby srl, žalované v spore vo veci samej, sú hospodárske subjekty uvádzajúce obuv na trh v Taliansku. Na vnútornej podrážke dotknutej obuvi sú uvedené talianske výrazy „pelle“ alebo „vera pelle“ (pravá jemná useň). Niektoré páry dotknutej obuvi sú vyrobené v Čínskej ľudovej republike. Pôvod tejto obuvi je uvedený na umelohmotnom štítku pripevnenom na podošvu. Z konania vo veci samej nie je jasné, či ďalšia predmetná obuv (na ktorej nie je označený čínsky pôvod) pochádza z iných členských štátov alebo z tretích krajín.

17. Dňa 27. septembra 2013 organizácie Unione nazionale industria conciaria (ďalej len „UNIC“), obchodný zväz zastupujúci kožiarsky priemysel, a Unione Nazionale dei Consumatori di Prodotti in Pelle, Materie Concianti, Accessori e Componenti (ďalej len „UNI.CO.PEL“), organizácia zastupujúca záujmy spotrebiteľov v Taliansku, (ďalej len „žalobkyne“) podali proti žalovaným na Tribunale di Milano návrh na vydanie predbežného opatrenia s odôvodnením, že porušili článok 3 ods. 2 zákona č. 8/2013. Žalobkyne sa domnievajú, že použitie talianskych výrazov na označenie usne vnútornej podrážky bez uvedenia jej pôvodu uvádza spotrebiteľov do omylu, lebo naznačuje, že použitá useň a/alebo celý výrobok je talianskeho pôvodu. Používanie talianskych výrazov pre také výrobky okrem toho predstavuje nekalú hospodársku súťaž zo strany výrobcov mimo EÚ na úkor talianskeho kožiarskeho a obuvníckeho priemyslu, keďže taliansky pôvod usne je vlastnosťou, ktorá sa vzťahuje len na obuv vyrobenú z talianskej usne.

18. Každá z troch žalovaných namietala voči návrhu na vydanie predbežného opatrenia s uvedením rozličných dôvodov: i) predmetná obuv spĺňa požiadavky smernice o označovaní obuvi a ii) vzhľadom na to, že na niektorých pároch obuvi je označený ich čínsky pôvod, sú v súlade so zákonom č. 8/2013 a talianski spotrebiteľia sú riadne informovaní o pôvode predmetných výrobkov, takže ich uvádzanie na trh by malo byť v Taliansku povolené (Gatsby); iii) zákon č. 8/2013 bol Komisii oznámený ako technický predpis v zmysle smernice 98/34, bol však prijatý pred uplynutím počiatočného obdobia zastavenia konania stanoveného v článku 9 tejto smernice, v dôsledku čoho sa naň v spore vo veci samej nemožno odvolávať (Luna); iv) zákon č. 8/2013 je neprimeraný, lebo výrobcovia môžu z vlastnej iniciatívy uviesť, či majú ich výrobky taliansky pôvod (FS Retail).

19. Tribunale di Milano vzhľadom na to predkladá Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania o šiestich navzájom súvisiacich otázkach, ktoré budú možno zrozumiteľnejšie, keď ich zhrniem.

21 — Z môjho vlastného vyhľadávania v informačnom systéme o technických predpisoch (ďalej len „databáza TRIS“), ktorý prevádzkuje Generálne riaditeľstvo Komisie pre vnútorný trh, priemysel, podnikanie a MSP však vyplýva, že návrh zákona č. 8/2013 bol Komisii doručený 29. novembra 2012.

22 — Pozri ďalej bod 46 týchto návrhov.

20. Uvedené otázky sa týkajú rozličných možností, ako môže právo EÚ brániť uplatneniu článku 3 ods. 2 zákona č. 8/2013 na výrobky z usne:

- ktoré sú v súlade so zákonom spracované alebo uvedené na trh v iných členských štátoch alebo
- ktoré sú získané spracovaním v nečlenských krajinách a ešte neboli v súlade so zákonom uvedené na trh v Európskej únii.

21. Vnútroštátny súd poukazuje na to, že v oboch týchto prípadoch z článku 3 ods. 2 zákona č. 8/2013 vyplýva povinnosť pripojiť na výrobok označenie krajiny pôvodu, pokiaľ (ako v prejednávanej veci) je na ňom uvedené talianske slovo „pelle“. Pýta sa, či takej požiadavke môžu brániť:

- články 34 ZFEÚ až 36 ZFEÚ v tom zmysle, že ide o opatrenia s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia obchodu medzi členskými štátmi, ktoré nie sú odôvodnené nijakými prípustnými dôvodmi (otázky 1 a 2),
- články 3 a 5 smernice o označovaní obuvi, podľa ktorých členské štáty nesmú zakázať alebo brániť uvedeniu na trh v prípade obuvi, ktorá je v súlade s požiadavkami na označovanie upravenými v tejto smernici (otázky 3 a 4), alebo
- článok 60 nariadenia č. 952/2013 (ktorý nahradil článok 36 nariadenia č. 450/2008) vymedzujúci krajinu pôvodu (otázky 5 a 6).

22. Písomné pripomienky predložili UNIC a UNI.CO.PEL, Gatsby, nemecká, holandská a švédka vláda a Komisia. Na 15. januára 2015 bolo zvolané pojednávanie na základe požiadavky Súdneho dvora, aby sa účastníci konania zaoberali otázkou, ktorú uviedla Komisia vo svojich písomných pripomienkach a v ktorej išlo o to, či je zákon č. 8/2013 neuplatniteľný vzhľadom na to, že bol prijatý v rozpore s ustanoveniami článku 9 ods. 1 smernice 98/34 týkajúcimi sa obdobia zastavenia konania. Ostatní účastníci konania, ktorí predložili písomné pripomienky, sa tejto otázky nedotkli a nezaoberal sa ňou ani vnútroštátny súd. Na pojednávaní predniesli ústne prednesy UNIC a UNI.CO.PEL, Česká republika, Nemecko a Komisia.

Posúdenie

Predbežné poznámky

23. Skôr než sa dotkli otázok Súdneho dvora, UNIC a UNI.CO.PEL na pojednávaní tvrdili, že Súdny dvor by mal najprv preskúmať, či by návrh na začatie prejudiciálneho konania nemal byť stiahnutý vzhľadom na to, že vnútroštátny právny rámec opísaný v návrhu na začatie prejudiciálneho konania sa medzičasom zmenil. Uviedli, že zákon č. 8/2013 bol zrušený s účinnosťou od 10. novembra 2014 a Komisii bol v súlade so smernicou 98/34 oznámený nový legislatívny dekrét týkajúci sa koženého tovaru.²³

24. Stiahnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania je výsadou vnútroštátneho súdu, a nie je v právomoci Súdneho dvora. V každom prípade sa nedomnievam, že s týmto návrhom by sa malo zaobchádzať v uvedenom zmysle.

23 — Nové opatrenie zjavne opäť zavádza systém, ktorý bol predtým zavedený v roku 1966. Keďže talianska vláda nepredložila písomné pripomienky ani sa nezúčastnila na pojednávaní, Súdny dvor nemohol túto problematiku ďalej preskúmať so zástupcami uvedeného členského štátu. Súdny dvor rovnako nemá informácie o tom, či talianska vláda mala pri prijatí zákona č. 8/2013 v úmysle vychádzať z článku 4 ods. 4 smernice o označovaní obuvi, ktorý stanovuje, že označenie nesmie spotrebiteľa viesť do omylu (pozri bod 9 týchto návrhov). Uvedenou problematikou sa teda v týchto návrhoch nebudem ďalej zaoberať.

25. Vnútroštátny súd objasňuje, že návrh na vydanie predbežných opatrení podaný žalobkýňami je založený na zákone č. 8/2013, ktorý podľa názoru uvedeného súdu poskytoval príslušný legislatívny rámec v čase skutkových okolností. Pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva EÚ položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na vlastnú zodpovednosť a ktorých presnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti.²⁴ Dôvodom je to, že postup stanovený v článku 267 ZFEÚ vychádza z jasného rozdelenia právomocí medzi vnútroštátne súdy a Súdny dvor, pričom výlučne Súdny dvor je oprávnený rozhodovať o otázkach, ktoré sa týkajú výkladu alebo platnosti aktov práva EÚ uvedených v tomto článku. Súdnemu dvoru neprináleží posudzovať výklad ustanovení vnútroštátneho práva ani rozhodnúť, či je ich výklad zo strany vnútroštátneho súdu správny. Súdny dvor musí zohľadniť skutkový a právny kontext, z ktorého vyplývajú prejudiciálne otázky, ako je vymedzený v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Určenie uplatniteľnej vnútroštátnej právnej úpravy je otázkou výkladu vnútroštátneho práva, ktorá teda nepatrí do právomoci Súdneho dvora.²⁵

26. Pokiaľ preto ide o uplatňovanie príslušného vnútroštátneho práva, Súdny dvor sa musí pridržať situácie, ktorú vnútroštátny súd považuje za preukázanú.²⁶ Z toho vyplýva, že Súdny dvor by mal zodpovedať predložené prejudiciálne otázky.

Všeobecné problémy týkajúce sa prejudiciálnych otázok

27. Vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či právo EÚ, najmä články 34 ZFEÚ až 36 ZFEÚ a/alebo smernica o označovaní obuvi a/alebo modernizovaný Colný kódex, bráni uplatneniu zákona č. 8/2013 v spore vo veci samej. Nepýta sa na uplatniteľnosť smernice 98/34.

28. Komisia však vo svojich písomných pripomienkach tvrdí, že z porušenia požiadaviek týkajúcich sa zastavenia konania stanovených v smernici 98/34 vyplýva v každom prípade aj neuplatniteľnosť zákona č. 8/2013. Nemecká vláda na pojednávaní uviedla, že zastáva rovnaký názor.

29. S týmto názorom súhlasím. Domnievam sa tiež, že zákon č. 8/2013 je nezlučiteľný s článkami 34 ZFEÚ až 36 ZFEÚ a so smernicou o označovaní obuvi.²⁷

30. Mal by sa Súdny dvor pri poskytovaní odpovedí na otázky vnútroštátneho súdu zaoberať smernicou 98/34?

31. Po prvé je jasné, že vnútroštátny súd by mohol rozhodnúť v spore vo veci samej na základe odpovede Súdneho dvora v tom zmysle, že smernica 98/34 bráni uplatneniu zákona č. 8/2013.

32. Po druhé v súvislosti so zákazom množstevných obmedzení dovozu a opatreniami s rovnakým účinkom stanovenými v článku 34 ZFEÚ je smernica 98/34 nástrojom *sui generis*, ktorý je určený na ochranu voľného pohybu tovaru a na podporu hladkého fungovania vnútorného trhu tovarov a služieb.²⁸ Zabezpečuje, že Komisia a členské štáty sú upozornené na nové technické predpisy, ktoré by mohli vytvoriť prekážky obchodu, pred ich prijatím. Smernica 98/34 tak funguje ako preventívna

24 — Rozsudok OSA (C-351/12, EU:C:2014:110, bod 56 a tam citovaná judikatúra).

25 — Rozsudok Texdata Software (C-418/11, EU:C:2013:588, body 28, 29 a 41 a tam citovaná judikatúra).

26 — Rozsudok Kaba (C-466/00, EU:C:2003:127, bod 41).

27 — Pozri bod 48 a nasl. týchto návrhov.

28 — Rozsudok Fortuna a i. (C-213/11, C-214/11 a C-217/11, EU:C:2012:495, bod 26 a tam citovaná judikatúra).

kontrola.²⁹ Okrem toho je síce pravda, že smernica 98/34 upravuje postup zabezpečenia prehľadnosti a výmenu informácií týkajúcich sa technických noriem a predpisov a ako taká neobsahuje hmotnoprávne predpisy, no nedodržanie obdobia zastavenia konania je podstatnou procesnou vadou, v dôsledku ktorej je predmetný technický predpis neuplatniteľný.³⁰

33. Z ustálenej judikatúry síce vyplýva, že Súdny dvor nemôže zmeniť otázky položené vnútroštátnym súdom,³¹ no týmito otázkami sa musí zaoberať z hľadiska všetkých ustanovení práva EÚ, ktoré môžu byť relevantné pre riešenie sporu vo veci samej.³² V súvislosti s návrhom na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktorý sa týka výkladu ustanovení práva EÚ, Súdnemu dvoru prináleží poskytnúť vnútroštátnemu súdu odpoveď, ktorá preň bude užitočná a umožní mu rozhodnúť v spore, ktorý mu bol predložený. Povinnosťou Súdneho dvora je vykladať všetky ustanovenia práva EÚ, ktoré vnútroštátne súdy potrebujú na rozhodovanie o žalobách, ktoré im boli predložené, aj keď tieto ustanovenia nie sú výslovne spomenuté v otázkach položených Súdnemu dvoru týmito súdmi.³³ Platí to zvlášť v prípade, že existuje zjavná právna otázka, ktorá by mohla byť pre rozhodovanie vnútroštátneho súdu relevantná. Pokiaľ je to tak (ako v prejednávanej veci), Súdny dvor sa ňou môže zaoberať.

34. Situácia je odlišná, pokiaľ má Súdny dvor rozhodnúť o *platnosti* aktu EÚ. V takom prípade od Súdneho dvora nemožno požadovať, aby sa zaoberal dôvodom, ktorý vnútroštátny súd neuviedol.³⁴

35. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania obsahuje otázky týkajúce sa výkladu práva EÚ, nie jeho platnosti. Pokiaľ Súdny dvor poskytne výklad príslušných ustanovení smernice 98/34, splní si len povinnosť zaoberať sa položenými otázkami z hľadiska *všetkých* predpisov EÚ, ktoré sú relevantné pre riešenie sporu vo veci samej.

36. Česká republika však na pojednávaní predložila odlišnú námietku. Za otázkou, či zo smernice 98/34 vyplýva neuplatniteľnosť zákona č. 8/2013 (ako tvrdí), sa skrýva prvotná otázka, či by mal vnútroštátny súd uvedený problém preskúmať z úradnej moci. Česká republika tvrdí, že vnútroštátne súdy nemajú takú povinnosť z troch dôvodov: i) podľa pravidla pasivity súdov v občianskoprávných veciach (všeobecne uznávané vnútroštátne procesné pravidlo) nie je možné ísť nad rámec návrhov predložených účastníkmi konania;³⁵ ii) výnimka so zásady vnútroštátnej procesnej autonómie vyplývajúca z judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa ochrany spotrebiteľov³⁶ by sa analogicky nemala uplatniť na smernicu 98/34 a iii) pre vnútroštátne súdy by znamenalo nerealistickú a nadmernú záťaž, keby museli za takých okolností, akými sú okolnosti prejednávanej veci, určovať, či vnútroštátna právna úprava predstavuje technický predpis na účely článku 1 ods. 11 smernice 98/34.

37. Nemyslím si, že týmto námietkam možno vyhovieť.

29 — Pozri odôvodnenia 2 až 6 smernice 98/34 a bod 11 týchto návrhov.

30 — Rozsudok Unilever (C-443/98, EU:C:2000:496, bod 44). Pozri bod 45 nižšie.

31 — Rozsudky Dumon a Froment (C-235/95, EU:C:1998:365, body 25 až 27) a RLSAN. (C-108/98, EU:C:1999:400, body 16 a 17).

32 — Rozsudok Efir (C-19/12, EU:C:2013:148, bod 27).

33 — Rozsudok Fuß (C-243/09, EU:C:2010:609, bod 39).

34 — Rozsudok Simon, Evers & Co (C-21/13, EU:C:2014:2154, body 26 až 28).

35 — Z ustálenej judikatúry vyplýva, že pokiaľ nedošlo k harmonizácii procesných pravidiel, právo EÚ sa musí uplatňovať v súlade s postupmi a pravidlami upravenými vnútroštátnym právom (všeobecná zásada vnútroštátnej procesnej autonómie). Táto zásada podlieha dvom podmienkam. So žalobami založenými na práve EÚ nemožno zaobchádzať menej priaznivo než so žalobami vychádzajúcimi z vnútroštátneho práva (zásada ekvivalencie) a vnútroštátne právo nemôže spôsobiť praktickú nemožnosť alebo neprímerané sťaženie výkonu práv priznaných právom EÚ (zásada efektivity). Pozri napríklad rozsudok CA Consumer Finance (C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 23 a tam citovanú judikatúru).

36 — Súdny dvor pri skúmaní smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, s. 29; Mim. vyd. 15/002, s. 288) konštatoval, že vnútroštátnym súdom vyplýva z práva EÚ povinnosť posudzovať z úradnej moci nekalosť zmluvných podmienok, pokiaľ majú k dispozícii potrebné právne a skutkové informácie. Dôvodom je to, že smernica 93/13 vychádza z myšlienky, podľa ktorej sa spotrebiteľ v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti. Pozri rozsudok Kušionová (C-34/13, EU:C:2014:2189, bod 48 a tam citovanú judikatúru).

38. Po prvé sa domnievam, že česká vláda navrhuje, aby Súdny dvor pristupoval k tejto problematike na základe všeobecného predpokladu, že účastníci konania sú pánmi sporu a že existuje všeobecné vnútroštátne procesné pravidlo pasivity súdov v občianskoprávných veciach. Súdny dvor však nemá informácie o tom, či talianske procesné právo obsahuje také pravidlo. Súdny dvor preto nemôže skúmať úlohu uvedeného pravidla (ak existuje) s prihliadnutím na jeho postavenie v rámci celého procesného postupu konania vo veci samej, na jeho priebeh a osobitosti.³⁷ Súdny dvor podľa môjho názoru nemôže vykonať posúdenie na teoretickom základe.

39. Po druhé z návrhu na začatie prejudiciálneho konania jasne vyplýva, že konanie vo veci samej sa zaoberalo skutočnosťou, že zákon č. 8/2013 bol oznámený Komisii;³⁸ a spis vnútroštátneho súdu ukazuje, že Luna vo svojich návrhoch v konaní vo veci samej tvrdí, že zákon č. 8/2013 je neuplatniteľný vzhľadom na to, že bol prijatý v rozpore s požiadavkami článku 9 ods. 1 smernice 98/34 týkajúcimi sa zastavenia konania.³⁹ Je teda jasné, že pokiaľ talianske procesné právo skutočne obsahuje pravidlo pasivity súdov v občianskoprávných veciach, vnútroštátny súd by uvedené pravidlo neporušil, keby v tomto prípade zobral do úvahy smernicu 98/34. Neznamenaloby to vytvorenie novej výnimky zo zásady vnútroštátnej procesnej autonómie.

40. Po tretie do istej miery chápem tvrdenie Českej republiky, podľa ktorého by pre vnútroštátne súdy bolo neprimeranou záťažou, keby v každom prípade *ex officio* skúmali, či konkrétne vnútroštátne opatrenie predstavuje technický predpis v pôsobnosti smernice 98/34. Odpovedať na túto otázku nie je vždy jednoduché.

41. Pokiaľ ide o uvedené tvrdenie, chcem poukázať na to, že zo skutkových okolností vyplýva, že k takej záťaži nedošlo: potenciálna relevantnosť smernice 98/34 bola jasná už pred vnútroštátnym súdom.

42. Zo všeobecnejšieho hľadiska si nemyslím, že je nevyhnutné, aby vnútroštátne súdy v každom jednom prípade z úradnej moci skúmali, či sa na konkrétne opatrenie vzťahuje smernica 98/34.

43. Domnievam sa skôr, že povinnosť skúmať smernicu 98/34 v každom prípade vzniká, pokiaľ i) sú skutkové okolnosti také, že vnútroštátny súd má k dispozícii informácie o tom, že predmetné vnútroštátne predpisy *boli* Komisii oznámené podľa článku 8 ods. 1 smernice 98/34, alebo pokiaľ ii) účastník konania tvrdí, že opatrenie, ktoré je voči nemu uplatňované, je opatrením v pôsobnosti smernice 98/34. Vnútroštátny súd musí v takom prípade problematiku preskúmať a v prípade potreby zohľadniť povinnosť dodržať obdobie zastavenia konania podľa článku 9 a následky neuplatniteľnosti voči jednotlivcom. Pokiaľ ide o mňa, domnievam sa, že taká povinnosť vzniká aj v prípade, že sa jeden z účastníkov konania vo veci samej výslovne neodvoláva na neuplatniteľnosť dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy z dôvodu nesúladu so smernicou 98/34.

Analýza v zmysle smernice 98/34

44. Obuv je „výrobok“ v zmysle článku 1 ods. 1 smernice 98/34. Požiadavky na označovanie uvedené v zákone č. 8/2013 sú „technická špecifikácia“ na účely článku 1 ods. 3 vzhľadom na to, že sa týkajú balenia, uvádzania na trh alebo označovania výrobku – obuvi –, a teda stanovujú požadované vlastnosti uvedeného výrobku. Samotný zákon č. 8/2013 jasne patrí do pôsobnosti článku 1 ods. 11 ako technický predpis. Taliansko preto malo povinnosť oznámiť zákon č. 8/2013 podľa článku 8 ods. 1 i dodržať obdobia zastavenia konania v zmysle článku 9.

37 — Rozsudok CA Consumer Finance (C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 25).

38 — Pozri bod 18 týchto návrhov.

39 — Komisia to potvrdila vo svojich písomných pripomienkach.

45. Znenie článkov 8 a 9 smernice 98/34 je jasné v tom zmysle, že uvedené ustanovenia stanovujú postup Európskej únie na kontrolu návrhov vnútroštátnych právnych predpisov, pričom dátum ich nadobudnutia účinnosti závisí od toho, či voči nim nenamieta Komisia a/alebo iné členské štáty. Súdny dvor rozhodol, že účinnosť tejto preventívnej kontroly bude väčšia, ak sa smernica bude vykladať v tom zmysle, že porušenie oznamovacej povinnosti je podstatnou procesnou vadou, ktorá spôsobuje neuplatniteľnosť predmetných technických predpisov na jednotlivcov.⁴⁰ Z ustálenej judikatúry ďalej vyplýva, že pokiaľ je technický predpis prijatý v rozpore s povinnosťou dodržať požiadavky súvisiace so zastavením konania podľa článku 9 ods. 1 smernice 98/34, je rovnako neuplatniteľný na jednotlivcov.⁴¹

46. Komisii bolo oznámenie o návrhu zákona č. 8/2013 doručené 29. novembra 2012.⁴² Rumunská vláda po tomto oznámení predložila pripomienky podľa článku 8 ods. 1 smernice 98/34. Nemecká a španielska vláda predložili podrobné stanoviská v zmysle článku 9 ods. 2 druhej zarážky.⁴³ Komisia na pojednávaní informovala Súdny dvor, že počiatočné trojmesačné obdobie zastavenia konania uplynulo 1. marca 2013, no v dôsledku predloženia podrobných stanovísk bolo obdobie zastavenia konania predĺžené do 30. mája 2013. Vnútroštátny súd uvádza, že zákon č. 8/2013 bol (napriek tomu) prijatý 14. februára 2013. Dátum prijatia je jednoznačne v rozpore s obdobím zastavenia konania upraveným v článku 9 ods. 1 smernice 98/34.

47. Z toho vyplýva, že zákon č. 8/2013 nemožno uplatniť v konaniach medzi jednotlivcami.

Články 34 ZFEÚ až 36 ZFEÚ – otázky 1 a 2

48. Vnútroštátny súd uvádza, že zákon č. 8/2013 sa vzťahuje na kožený tovar vo všeobecnosti; a ja chápem otázky položené Súdnemu dvoru v tom zmysle, že sa vzťahujú na všetky kožené výrobky, nielen na obuv. Keďže smernicu o označovaní obuvi treba vykladať z hľadiska článkov 34 ZFEÚ až 36 ZFEÚ, je v každom prípade vhodné začať preskúmaním uvedených ustanovení Zmluvy.

49. Povinnosť pripojiť označenie krajiny pôvodu na kožený tovar získaný spracovaním v cudzine, na ktorom sú uvedené talianske výrazy „cuoio“, „pelle“ alebo „pelliccia“ (alebo výrazy od nich odvodené či synonymá), je opatrením s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenia dovozu, v dôsledku ktorého je voľný pohyb takého tovaru zložitejší alebo nákladnejší. Dlhodobu sa konštatuje, že uvádzanie pôvodu výrobkov má spotrebiteľom umožniť rozlišovať medzi domácim a dovezeným tovarom, na základe čoho sa môžu okrem iného utvrdiť v prípadných predsudkoch voči zahraničným výrobkom. Požiadavka na označovanie pôvodu v rámci jednotného trhu nielenže sťažuje uvádzanie na trh v členskom štáte tovarov vyrobených v iných členských štátoch v dotknutých odvetviach; jej účinkom je tiež spomalenie hospodárskej spolupráce znevýhodňovaním predaja tovarov vyrobených v dôsledku delby práce medzi členskými štátmi.⁴⁴

50. Taká požiadavka na označovanie, aká je stanovená v článku 3 ods. 2 zákona č. 8/2013, má nasledujúce znaky.

51. Požiadavka tejto povahy bráni voľnému pohybu koženého tovaru, lebo keď je zahraničný tovar, na ktorý sa táto požiadavka vzťahuje, uvádzaný na trh v Taliansku i) spotrebiteľia ho môžu v dôsledku požiadavky na označovanie vnímať nepriaznivo a ii) uvedenému tovaru môže byť odopretý prístup na taliansky trh v prípade nesplnenia požiadavky na označovanie.

40 — Rozsudok CIA Security International (C-194/94, EU:C:1996:172, body 41, 44 a 54).

41 — Rozsudok Unilever (C-443/98, EU:C:2000:496, body 40 až 44 a 49).

42 — Pozri bod 15 týchto návrhov a poznámku pod čiarou 21. Tento dátum vo svojich tvrdeniach potvrdila aj nemecká vláda a Komisia.

43 — Pozri databázu TRIS, pokiaľ ide o oznámenie č. 2012/667/I.

44 — Rozsudok Komisia/Nemecko (C-325/00, EU:C:2002:633, bod 23 a tam citovaná judikatúra).

52. Požiadavka tiež môže spôsobiť zvýšenie nákladov na pohyb koženého tovaru spracovaného mimo Talianska. Môže sa tak stať, že hospodárske subjekty uvádzajúce taký tovar na taliansky trh budú znášať vyššie náklady na označovanie než subjekty, ktoré uvádzajú na trh kožený tovar spracovaný v Taliansku, lebo budú musieť vyrobiť a pripevniť osobitné alebo dodatočné označenia určené pre taliansky trh. Došlo by k tomu najmä vtedy, ak by bola podľa článku 3 ods. 2 zákona č. 8/2013 požiadavka na označovanie pôvodu záväzná aj v prípade, že označenie je určené pre trh EÚ ako celok a obsahuje slovo „useň“ v rozličných jazykoch alebo piktogram kože povolený smernicou o označovaní obuvi (znenie je v tomto smere nejasné).

53. Zákon č. 8/2013 je navyše diskriminačným opatrením vzhľadom na to, že sa vzťahuje len na kožený tovar vyrobený mimo Talianska, ktorý nie je vyrobený z talianskej usne. Na výrobky vyrobené v Taliansku sa dodatočná požiadavka na označovanie nevzťahuje ani v prípade, že sú vyrobené z netalianskej usne, na označenie ktorej sú použité talianske výrazy.

54. Zákon č. 8/2013 nemôže byť odôvodnený ani ako jedna z obmedzeného počtu výnimiek upravených v článku 36 ZFEÚ.⁴⁵ V prejednávanej veci sa nemožno odvolávať na ochranu spotrebiteľov – túto výnimku zo zásady voľného pohybu tovarov možno použiť len vo vzťahu k opatreniam, ktoré sa uplatňujú bez rozdielu.⁴⁶ Ďalej chcem uviesť, že ako Súdny dvor konštatoval v rozsudku Komisia/Spojené kráľovstvo⁴⁷, pokiaľ taliansky pôvod usne použitej na výrobu obuvi vyvoláva v mysli spotrebiteľa obraz určitých žiaducich kvalít, je v záujme výrobcov predmetných výrobkov, aby tento pôvod sami uviedli buď na tovare, alebo na obale.

55. Z toho vyplýva, že článok 34 ZFEÚ jednoznačne bráni takej právnej úprave, akou je zákon č. 8/2013, a výnimky uvedené v článku 36 ZFEÚ v tomto prípade nemožno uplatniť.⁴⁸

Smernica o označovaní obuvi – otázky 3 a 4

56. Otázkami 3 a 4 sa vnútroštátny súd pýta, či smernica o označovaní obuvi bráni tomu, aby členské štáty uložili požiadavku na označenie krajiny pôvodu v prípade, že na označení pripevnenom na predmetný kožený tovar je uvedené talianske slovo „*pelle*“ (alebo jeho synonymá). Tieto otázky chápem tak, že sa týkajú len obuvi, a nie koženého tovaru vo všeobecnosti.⁴⁹

57. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že pokiaľ je určitá oblasť predmetom úplnej harmonizácie na úrovni EÚ, každé vnútroštátne opatrenie, ktoré sa jej týka, musí byť posudzované s ohľadom na príslušný harmonizačný predpis, a nie s ohľadom na Zmluvu.⁵⁰

58. Domnievam sa, že smernica o označovaní obuvi nepredstavuje úplnú úpravu všetkých aspektov označovania obuvi. V článku 5 tak je výslovne uvedené, že k informáciám požadovaným touto smernicou môžu byť pripojené dodatočné textové informácie, a siedme odôvodnenie stanovuje, že smernica o označovaní obuvi „stanovuje iba tie požiadavky, ktoré sú nevyhnutné pre voľný pohyb výrobkov, na ktoré sa vzťahuje“. Smernica však úplne upravuje označovanie materiálov používaných v hlavných zložkách obuvi. Pri označení, že predmetná obuv je vyrobená z usne, sa musí použiť buď príslušné slovo (v taliančine „*cuoio*“), alebo piktogram kože uvedený v prílohe I ods. 2 písm. a) bode i).

45 — Pozri bod 2 týchto návrhov a poznámku pod čiarou 6.

46 — Rozsudok Rewe-Zentral (120/78, EU:C:1979:42, bod 8).

47 — Rozsudok Komisia/Spojené kráľovstvo (207/83, EU:C:1985:161).

48 — Zdá sa, že v podkladoch predložených Súdnemu dvoru nič nenaznačuje uplatnenie článku 35 ZFEÚ (zákaz množstevných obmedzení vývozu), v dôsledku čoho uvedenému ustanoveniu nevenujem osobitný rozbor.

49 — Pozri článok 1 ods. 1 smernice o označovaní obuvi.

50 — Rozsudok AGM-COS.MET (C-470/03, EU:C:2007:213, bod 50 a tam citovaná judikatúra).

59. Zo znenia článkov 1 a 4 v spojení s prílohou I smernice o označovaní obuvi vyplýva, že smernica v tomto smere nestanovuje minimálne požiadavky, ale taxatívne pravidlá. Členské štáty preto nie sú oprávnené upravovať prísnejšie požiadavky. Článok 3 navyše výslovne zakazuje členským štátom zakazovať alebo brániť v pohybe obuvi, ktorá spĺňa požiadavky na označovanie stanovené v smernici.

60. Pokiaľ teda obuv spĺňa požiadavky na označovanie stanovené v smernici o označovaní obuvi, talianske právo nesmie podmieňovať jej pohyb na vnútornom trhu tým, že na nej bude označená aj krajina pôvodu usne.

61. Vnútroštátny súd sa najmä pýta, či členské štáty nesmú ukladať také požiadavky na označovanie, akou je požiadavka, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, v súvislosti s výrobkami vyrobenými mimo Talianska z usne pochádzajúcej z iných členských štátov alebo z tretích krajín, ktorá bola v súlade so zákonom uvedená na vnútorný trh (otázka 3) alebo predtým nebola v súlade so zákonom uvedená na vnútorný trh (otázka 4).

62. Domnievam sa, že článok 3 smernice o označovaní obuvi jasne bráni takému vnútroštátnemu opatreniu, akým je zákon č. 8/2013, ktorý ukladá dodatočné požiadavky na označovanie obuvi vyrobenej z usne, ktorá bola spracovaná v iných členských štátoch alebo v súlade so zákonom uvedená na trh v týchto štátoch. (Taká povinnosť je ďalej nezlučiteľná s článkom 34 ZFEÚ z dôvodov, ktoré som uviedla v bodoch 48 až 55 týchto návrhov.) Je rovnako nezlučiteľné so smernicou o označovaní obuvi, pokiaľ sa také opatrenie uplatní na obuv vyrobenú v tretích krajinách z usne, ktorá bola spracovaná v týchto krajinách, ak následne došlo k dovozu obuvi na vnútorný trh v súlade so zákonom.

63. V návrhu na začatie prejudiciálneho konania nie je uvedené, či obuv, ktorá je predmetom sporu vo veci samej, spĺňa požiadavky smernice o označovaní obuvi. Súdny dvor konkrétne nemá informácie o tom, či sú výrazy „*pelle*“ alebo „*vera pelle*“ na vnútornej podrážke predmetnej obuvi sprevádzané údajmi požadovanými podľa článku 4 a prílohy I alebo či je obuv označená len týmito výrazmi a neobsahuje piktogram usne stanovený v prílohe I ods. 2 písm. a) bode i) alebo písomné údaje o usni v taliančine („*cuoio*“).

64. Pre poriadok ďalej uvádzam, že pokiaľ by dotknuté výrobky nespĺňali požiadavky smernice o označovaní obuvi, bolo by potrebné preskúmať stanovisko všeobecnejšie z hľadiska článku 34 ZFEÚ.⁵¹

Modernizovaný Colný kódex – otázky 5 a 6

65. Domnievam sa, že nie je potrebné skúmať, či je zákon č. 8/2013 zlučiteľný s ustanoveniami o určovaní pôvodu výrobkov v zmysle modernizovaného Colného kódexu Spoločenstva (otázky 5 a 6). Článok 36 nariadenia č. 450/2008 sa týka určovania nepreferenčného pôvodu tovarov za určitých okolností stanovených v článku 35.⁵² Zdá sa, že tieto ustanovenia nemôžu umožniť uplatnenie článku 3 ods. 2 zákona č. 8/2013 ani brániť jeho uplatneniu. Navyše je nesporné, že useň používaná na výrobu predmetného koženého tovaru nemá taliansky pôvod. Domnievam sa preto, že otázky 5 a 6 nie sú relevantné, a teda nie je potrebné odpovedať na ne.

51 — Pozri body 48 až 55 týchto návrhov.

52 — Pozri bod 3 týchto návrhov.

Návrh

66. Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálne otázky položené zo strany Tribunale di Milano (Taliansko) v tomto zmysle:

Vnútroštátna právna úprava ukladajúca povinnosť pripojiť označenie krajiny pôvodu na kožené výrobky získané spracovaním v zahraničí, pričom tieto výrobky sú opísané pomocou výrazov ako „useň“, „jemná useň“ alebo „kožušina“ (alebo výrazov od nich odvodených či synonym) v jazyku alebo jazykoch dotknutého členského štátu, je technickým predpisom v zmysle článku 1 ods. 11 smernice Európskeho parlamentu a Rady 98/34/ES z 22. júna 1998, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických noriem a predpisov, ako aj pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti. Jej prijatie v rozpore s obdobím zastavenia konania stanoveným v článku 9 ods. 1 uvedenej smernice predstavuje takú podstatnú procesnú vadu, z ktorej vyplýva jej neuplatniteľnosť.

Taká právna úprava je v každom prípade diskriminačným opatrením s rovnakým účinkom ako množstevné obmedzenie dovozu, ktoré je zakázané článkom 34 ZFEÚ a nevzťahuje sa naň ani jedna z výnimiek uvedených v článku 36 ZFEÚ. Nemožno ju preto uplatniť v občianskych súdnych konaniach medzi jednotlivcami.

Napokon v rozsahu, v akom sa taká právna úprava vzťahuje na obuv spĺňajúcu požiadavky na označovanie stanovené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 94/11/ES z 23. marca 1994 o aproximácii zákonov, iných predpisov a správnych opatrení členských štátov o označovaní materiálov používaných v hlavných zložkách obuvi určenej na predaj spotrebiteľom, je nezlučiteľná najmä s článkami 3 a 5 uvedenej smernice.

Príloha I smernice 94/11/ES

1. Definície a zodpovedajúce pílobramy alebo písomné údaje týkajúce sa častí obuvi, ktoré majú byť označené.

Pílobram

Písomné údaje

a) **Vrch**

Vonkajšia strana zvršku, ktorý je spojený s podošvou.

F: Tige;
 D: Obermaterial;
 IT: Tomaia;
 NL: Bovendeel;
 EN: Upper;
 DK: Overdel;
 GR: ΕΠΙΑΝΩ ΜΕΡΟΣ;
 ES: Empeine;
 P: Parte superior;
 ► **A1** CZ: Vrch;
 EST: Pealne;
 LV: Virsa;
 LT: Viršus;
 HU: Felsőrés;
 M: Wicé;
 PL: Wierzch;
 SI: Zgornji del;
 SK: Vrch; ◀
 ► **M1** BG: мръза част;
 RO: Față. ◀
 ► **M2** HR: Gornjéšte ◀

b) **Podšívka a výstelka**

Podšívka zvršku a výstelka, ktoré tvoria vnútajšok obuvi.

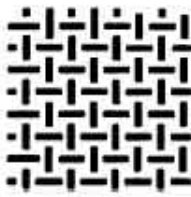
F: Doublure et semelle de propreté;
 D: Futter und Decksohle;
 IT: Fodera e Sottopiede;
 NL: Voering en inlegzool;
 EN: Lining and sock;
 DK: Foring og bindsål;
 GR: ΦΟΔΡΕΕ
 ES: Forro y plantilla;
 P: Forro e Palmilha;
 ► **A1** CZ: Podšívka a stélka;
 EST: Vooder ja sisetald;
 LV: Odere un ieliekamā saistzole;
 LT: Pamušalas ir įklotė;
 HU: Bélés és fedőtalpbélés;
 M: Infóra u suletta;
 PL: Podszewka z wyściółką;
 SI: Podloga in vložek (steljka);
 SK: Podšívka a stielka; ◀
 ► **M1** BG: подметна стелка;
 RO: Căptușeală și acoperiș de braț. ◀
 ► **M2** HR: Podstava i uložna tabanica ◀

	<i>Piktogram</i>	<i>Pisomné údaje</i>
<p>c) Podošva Spodná časť obuvi, ktorá je vystavená opotrebovaniu a je spojená zo zvrškom.</p>		<p>F: Semelle extérieure; D: Laufsohle; IT: Suola esterna; NL: Buitenzool; EN: Outer sole; DK: Ydersål; GR: ΣΟΑΑ; ES: Suela; P: Sola; ► A1 CZ: Podešev; EST: Välistald; LV: Ārējā zole; LT: Padas; HU: Járótalp; M: Pett ta' barra; PL: Spód; SI: Podplat; SK: Podošva; ◀ ► M1 BG: външно ходило; RO: Talpă exterioră ◀ ► M2 HR: Potplat (donojšte) ◀</p>

2. Definičné a zodpovedajúce piktogramy materiálov

Piktogramy týkajúce sa materiálov musia byť umiestnené na označení vedľa piktogramov týkajúcich sa troch častí obuvi uvedených v článku 4 a v časti 1 tejto prílohy.

	<i>Piktogram</i>	<i>Pisomné údaje</i>
<p>a) i) Useň Všeobecný termín pre kožu alebo kožku, ktorej pôvodná vláknitá štruktúra zostala viac alebo menej zachovaná, vyčinení, aby odolávala húľobe. Chĺpy alebo vlňa môžu alebo nemusia byť odstránené. Useň sa tiež vyrába z kože alebo kožky, ktorá bola pred vyčinením alebo po vyčinení štiepaná na vrstvy alebo rozdelená na časti. Ak však bola vyčinená koža alebo kožka rozložená mechanicky alebo chemicky na vláknité častice, malé kusy alebo prach a potom so spojivom alebo bez spojiva spracovaná na ploché kusy alebo iné tvary, tak také kusy alebo tvary nie sú useň. Ak má useň na povrchu náncos, táto vrstva, akýkoľvek spôsobom aplikovaná alebo nalepená ako konečná úprava, nesmie byť hrubšia než 0,15 mm. Takto sú do tejto definície zahrnuté všetky useň, bez toho, aby boli dotknuté iné zákonné povinnosti, napr. na základe Washingtonskej zmluvy. Ak sa použije v nepovinnnej dodatočnej textovej informácii podľa článku 5 termín „useň s prírodným lícom“, tak sa bude vzťahovať na useň, ktorej pôvodná líčna strana, ktorá sa objavila po odhíčení pokožky, nebola odstránená brúsením alebo štiepaním.</p>		<p>F: Cuir; D: Leder; IT: Cuocio; NL: Leder; EN: Leather; DK: Læder; GR: ΔΕΡΜΑ; ES: Cuero; P: Couros e peles curtidas; ► A1 CZ: Useň; EST: Nahk; LV: Āda; LT: Oda; HU: Bőr; M: Ġilda; PL: Skóra; SI: Usnje; SK: Useň; ◀ ► M1 BG: кожа; RO: Pielă cu față naturală. ◀ ► M2 HR: Koža ◀</p>

	<i>Piktogram</i>	<i>Písomné údaje</i>
<p>a) ii) Povrstvená useň Useň, na ktorej povrchu je nános, ktorý nepre- sahuje tretinu celkovej hrúbky výrobku, ale je hrubšia než 0,15 mm.</p>		<p>F: Cuir enduit; D: Beschichtetes Leder; IT: Cuoio investito; NL: Gecoat leder; EN: Coated leather; DK: Overtrukket læder; GR: ΕΠΕΝΔΕΥΜΕΝΟ ΔΕΡΜΑ; ES: Cuero untado; P: Couro revestido; ► A1 CZ: Povrstvená useň; EST: Kaetud nahk; LV: Pāklāta āda; LT: Padengta oda; HU: Bevonatos bőr; M: Ğilda mulsija; PL: Skóra pokryta; SI: Krito usnje; SK: Povrstvená useň; ◄ ► M1 BG: кожа с покритие; RO: Piel cu fașă corectată. ◄ ► M2 HR: Koža korigiranoj lica ◄</p>
<p>b) Prírodné textilie a syntetické alebo nešvané textilie „Textíliami“ sa rozumujú všetky výrobky, na ktoré sa vzťahuje smernica 71/30/EEHS a jej zmeny.</p>		<p>F: Textile; D: Textil; IT: Tessili; NL: Textiel; EN: Textile; DK: Tekstil-materialer; GR: ΥΦΑΣΜΑ; ES: Textil; P: Têxteis; ► A1 CZ: Textilie; EST: Tekstil; LV: Tekstilmateriāls; LT: Tekstilė; HU: Textil; M: Têssut; PL: Materiał włókienniczy; SI: Tekstil; SK: Textil; ◄ ► M1 BG: текстил; RO: Textile. ◄ ► M2 HR: Tekstil ◄</p>